

Silmäterveyden seurannan kehittäminen Satakunnan hyvinvointialueella

Aloitteen tavoitteena on uudistaa vastuullisesti silmäterveyspalveluiden saatavuutta, lyhentää hoitopääsyjonoja ja mahdollistaa nykyistä kustannustehokkaampi silmäterveyden seuranta lähellä potilasta. Malli perustuu optikkoliikkeissä työskentelevien optometristien ammatillinen osaamisen ja resurssien nykyistä laajempaan hyödyntämiseen.

Tällä hetkellä julkinen silmäterveydenhuolto on keskittynyt voimakkaasti Satasairaalan silmäpoliklinikalle, mikä aiheuttaa haasteita palveluiden saatavuuteen. Vuosi sitten tehdyn selvityksen mukaan kaihileikkauksessa käyneistä 48,7 % oli joutunut odottamaan leikkausta yli 180 vuorokautta, eli yli nykyisen hoitotakuulain määrittämän enimmäisodotusajan. Myös suuri joukko satakuntalaisia odottaa pääsyä diabeettisten silmäpohjamuutosten kuvauksiin.

Julkista silmäterveydenhuoltoa tukevat yksityisvastaanottoa pitävät silmätautien erikoislääkärit ja optikkoliikkeiden optometristit. Palvelusetelit ovat kuitenkin käytössä ainoastaan rajoitetusti koululaisten näöntutkimuspalvelujen tuottamisessa. Raumalla ne ovat olleet käytössä vuodesta 2020 lähtien. Malli on toiminut hyvin, niin palvelun tilaajan, tuottajien kuin koululaisten ja perheidenkin näkökulmasta.

Esitämme, että optikkoliikkeiden optometristit otetaan terveydenhuollon ammattilaisina mukaan julkisten silmäterveyspalveluiden tuotantoon, erityisesti silmäterveyden seurantaan. Tämä kattaisi mm. hoidon tarpeen arvioinnin, diabeettisten silmäpohjamuutosten, glaukooman, kaihin kehittymisen ja silmänpohjan ikärappeuman seurannan. **Optometristien tarjoamat tutkimukset on mahdollista tuottaa jopa ilman julkisen rahoituksen tarvetta, potilaan omavastuusuudella.** Koska palvelu tarjotaan lähellä potilasta, vähenee liikkumisen tarve. Potilaan ja yhteiskunnan kustantamia matkakuluja säästyy. Käynti toiselta paikkakunnalta sairaalassa vie runsaasti aikaa ja ikääntyneiden potilaiden kohdalla vaatii mukaan myös saattajan. Satasairaalan silmäpoliklinikan resursseja vapautuu vaativampien hoitojen tuottamiseen ja hoitojonot lyhenevät.

Ehdotamme, että mallin käyttö aloitetaan kokeilujaksolla kolmen eri paikkakunnalla toimivan satakuntalaisen optikkoliikkeen kanssa. Kokeiluun valittaisiin kaksi tautiryhmää (esimerkiksi diabeetikot ja glaukoomapotilaat), ja yhdessä rakennettaisiin palveluiden sisällöt, kriteerit ja budjetti. Kokeilujaksolta saatujen kokemusten pohjalta toiminta laajenisi kaikkiin kriteerit täyttäviin optikkoliikkeisiin ja optometristeihin. Potilaille tarjottaisiin mahdollisuus valita palveluntuottaja palvelusetelin avulla.

Esitämme myös, että hyväksi havaittu palvelusetelimalli koululaisten näöntutkimuspalvelujen tuottamisessa laajennetaan yhdenvertaisesti koko Satakunnan hyvinvointialueelle.

11.12.2023

KD:n ja Kokoomuksen aluevaltuustoryhmä

Janne Ahvenjärvi
Markku Tuomi
Sami Korpi
Matti-Lee Alho
Jukka
Hella

J.M. (Hanna)
Janne
Jukka
Essi
Jukka
Essi